

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3143/2021. (IV. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Törvényszék Szpif.2/2020/3. számú végzése és a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 3. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Zalaegerszegi Járásbíróság 30.Szk.1316/2019/10. számú végzése, a Zalaegerszegi Járásbíróság 5.Szpi.5281/2019/2. számú végzése és a Zalaegerszegi Törvényszék Szpif.2/2020/3. számú végzése, valamint – az Abtv. 28. § (1) bekezdésének alkalmazását indítványozva – a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. § (2) bekezdése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglalkozhatók össze.
- [3] Az indítványozó 2019. január 18. napján mobiltelefonját kezében tartva vezette személygépkocsiját. Az elsőfokú szabálysértési hatóság szerint e magatartás a KRESZ 3. § (2) bekezdésével ellentétes, emiatt az indítványozó – a szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése alapján – a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését követte el, s erre tekintettel őt pénzbírsággal sújtotta. Az ügyben meghallgatásra került sor, ennek nyomán az elsőfokú szabálysértési hatóság a határozatát visszavonta és az indítványozót 2019. március 6. napján kelt határozatában figyelmeztetésben részesítette.
- [4] Ezen határozattal szemben az indítványozó kifogással élt arra hivatkozással, hogy a KRESZ 3. § (2) bekezdése a mobiltelefon vezetés közben történő kézben tartását önmagában nem, csak kézben tartását és használatát minősíti jogellenesnek. Állítása szerint a mobiltelefonja kikapcsolt állapotban volt, mikor intézkedés alá vonták, ezért nem is tudta volna használni.
- [5] A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2019. október 10. napján kelt, 30.Szk.1316/2019/10. számú végzésével az elsőfokú szabálysértési határozatot hatályában fenntartotta. A bíróság szerint a mobiltelefon vezetés közbeni tényleges használatát – amelynek a beszélgetésen kívül egyéb formái is vannak – nem szükséges és nem is lehetséges bizonyítani, a jogalkotó annak kézben tartását is a közlekedésre veszélyesnek értékelte, ezért önmagában annak ténye is elegendő a szabálysértési felelősség megállapításához.
- [6] A kifogást elutasító végzéssel szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt és perújítási kérelmet terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság a IV/1990-2/2019. számú végzésével az alkotmányjogi panaszt egyesbírói eljárásban visszautasította a folyamatban lévő perújítási eljárásra tekintettel. Az indítványozó a perújítási kérelmében elsődlegesen az egyik mobiltelefon-szolgáltató megkeresését kezdeményezte annak igazolása céljából, hogy a SIM-kártyájáról nem történt hívásindítás vagy -fogadás a szabálysértés elkövetésének idejében. Másodlagosan azt kérte, hogy a perújítás során a bíróság kezdeményezzen a Kúria előtt jogegységi eljárást, mert álláspontja szerint a Kúria egy egyedi ügyben született ítéletével ellentétes a jogerős végzés. Az indítványozó harmadrészt az őt intézkedés alá vonó egyik rendőr meghallgatását kérte, mivel álláspontja szerint a rendőr nyilatkozhatott volna arról, hogy nem jelenti a KRESZ megsértését a használat nélkül kézben tartott mobiltelefonnal történő vezetés.
- [7] A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2020. február 12. napján kelt, 5.Szpi.5281/2019/2. számú végzésével a perújítási kérelmet elutasította azzal az indokolással, hogy a bíróság az indítványozó szabálysértési felelősségét nem

- a telefonbeszélgetés folytatására alapította, a jogegységi eljárás kezdeményezése új bizonyítékkal nem szolgálhat, ahogyan egy tanú jogértelmezése sem.
- [8] Az indítványozó a perújítást elutasító végzéssel szemben fellebbezéssel élt, amelyet a Zalaegerszegi Törvényszék 2020. március 20. napján kelt, Szpif.2/2020/3. számú végzésével hatályban tartott.
- [9] 3. Az indítványozó ismételten alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a kifogást elutasító jogerős végzést, a perújítást elutasító végzést és az azt hatályban tartó jogerős végzést is támadta. Az indítvány és kiegészítése az alábbi indokokat tartalmazta a támadott bírósági döntések alaptörvény-ellenességével kapcsolatban.
- [10] Az alkotmányjogi panasz hivatkozik az eljárás elhúzódására, mivel a bíróság a kifogás beérkeztétől számított öt napon belül nem intézkedett tárgyalás kitűzéséről – ami az indítványozó szerint a Szabs. tv. 108. § (1) bekezdését sérti –, valamint – a Szabs. tv. 114. § (2) bekezdésével ellentétesen – 15 nap helyett 35 napra napolta el a tárgyalást. Emiatt a panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állította.
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozta az indítványozó szerint, hogy nem hallgatta meg a kifogást elbíráló bíróság az általa indítványozott tanút, a perújítást pedig erre tekintettel nem rendelték el. Ezt a fegyveregyenlőség elvével ellentétesnek vélte az indítványozó. Az alkotmányjogi panasz arra is hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmével összefüggésben, hogy a perújítást nem folytatták le, csak a perújítási kérelem elutasításáról határozott a bíróság.
- [12] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mellett az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése is sérült, mivel az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a Kúria egy hasonló ügyben született egyedi döntését, valamint a törvényszék elmulasztotta kezdeményezni a Kúria jogegységi eljárását is.
- [13] Az alkotmányjogi panasz hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére is, ezzel összefüggésben azonban nem tartalmazott indokolást.
- [14] Az indítványozó megjelölte továbbá az Alaptörvény T) cikk (1) és (3) bekezdéseit mint megsértett alaptörvényi rendelkezéseket, mivel álláspontja szerint a T) cikk végrehajtására megalkotott, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. §-nak nem felel meg a KRESZ 3. § (2) bekezdése. Kérte egyúttal, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (1) bekezdés alkalmazásával vizsgálja felül a KRESZ vonatkozó rendelkezésének az Alaptörvény T) cikkével való összhangját.
- [15] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [16] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőben terjesztette elő a perújítási eljárásban született jogerős végzéssel szemben, mivel azt 2020. május 15. napján kézbesítették számára, az alkotmányjogi panaszt pedig 2020. július 13. napján nyújtotta be. Mint-hogy az indítványozó korábban a kifogást jogerősen elbíráló járásbírói végzést is megtámadta alkotmányjogi panasszal az arra akkor nyitva álló határidőben, jelen indítvány elbírálása során lehetséges a kifogást jogerősen elbíráló járásbírói végzés alkotmányossági szempontú vizsgálatának lefolytatása is [vö. az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB teljes ülési állásfoglalás I. 1. pont].
- [17] Az indítványozó jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására, mivel az alapügyben fél volt, ami érintettségét megalapozza. Sem a kifogást elbíráló járásbírói végzéssel, sem a perújítás elrendelésének elutasítását hatályban tartó törvényszéki végzéssel szemben nincs helye rendes jogorvoslatnak, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [18] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz kizárólag az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény T) cikke [lásd: 3302/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]] és 25. cikke [3475/2020. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [15]] nem hordoz ilyen tartalmat, ezért az indítvány ezen elemei – úgy az Abtv. 26. § (1) bekezdése, mint a 27. § (1) bekezdése szerinti eljárásban – érdemi elbírálásra alkalmatlanok.

- [19] 4.3. A panasz a határozott kérelem követelményeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés] csak részben tesz eleget. Az indítványozó megjelölte a támadott bírói döntést, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó jogszabályi rendelkezést, s a panasz az Alkotmánybíróság döntésére vonatkozó kérelmet is tartalmaz. Ugyanakkor a vélelmezett alapjogsérellemmel kapcsolatos indokolás hiányzik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben. „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]} A kérelem tehát ebben a tekintetben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjában írt feltételnek.
- [20] 4.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [21] Az Alaptörvény XXIV. cikkének sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a bíróság csak akkor sérti meg az abban foglalt jogosultságot, ha a közigazgatási döntés alapjogsértő voltát a felülvizsgálati eljárásban a bíróság elmulasztotta felismerni {3093/2018. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [43]}. Mivel az indítvány az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét kizárólag a bírósági eljárás elhúzódsával összefüggésben vetette fel, kizárt, hogy a támadott bírósági döntések az Alaptörvény ezen rendelkezésébe ütközzenek.
- [22] Az indítvány az eljárás elhúzódsására az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben is hivatkozott. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság arra mutat rá, hogy az eljárás esetleges elhúzódsága nem befolyásolta a bírói döntés érdemét, továbbá az eljárás elhúzódsága miatt bekövetkezett esetleges jogsérellem az alkotmánybírósági eljárásban nem orvosolható {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]; 3448/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [23] Az indítványozó a fegyveregyenlőség elvével kapcsolatban azt kifogásolta, hogy az általa meghallgatni indítványozott tanú meghallgatását a bíróság mellőzte, a perújítás elrendelését pedig ennek alapján nem látta indokoltnak a törvényszék. Az Alkotmánybíróság e tekintetben hangsúlyozza, hogy a tanú meghallgatásának indokoltsága a bizonyítás körébe tartozó mérlegelési kérdés, az Alkotmánybíróság azonban nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bíróság a Szabs. tv. kógens szabályának megfelelően járt el akkor, amikor a perújítási kérelem megalapozottságát vizsgálta a perújítás lefolytatását megelőzően, ezért az Abtv. 27. § szerinti eljárásban kizárt ezen aktus ilyen indokból történő alaptörvény-ellenességének vitathatósága. A panasz ezen eleme kizárólag az indítványozó számára hátrányos bírósági döntés törvényességi szempontú felülvizsgálatára irányuló felhívásként értékelhető. Az Alkotmánybíróság ismételten rámutat, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérellem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [25] Az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódó, a jogegységi tárgyú érveivel kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a jogegység biztosítása nem az Alkotmánybíróság, hanem – az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében – a Kúria feladata {3345/2018. (X. 26.) AB végzés, Indokolás [18]}. „A jogegységi eljárás szabályozásából nem vezethető le Alaptörvényben biztosított jog arra nézve, hogy a Kúria jogegységi eljárást folytasson le [...]. Ennek megfelelően a támadott ítéletek alkotmányosságának megítélése szempontjából nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet az, hogy a hasonló ügyekben a bíróságok eltérő következtetésekre jutnak [...]” {3136/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [21]}

- [26] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdéseire azt visszautasította.

Budapest, 2021. március 23.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1295/2020.

